

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΑΠΟΦΑΣΗ
107/2017**

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 16η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα επτά (2017) ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Αναπληρωτής Πρόεδρος (Προεδρεύων):	Μιχαήλ Εκατομμάτης
Αντιπρόεδρος:	Χριστίνα Μπουσουλέγκα
Μέλη:	Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Το μέλος της Αρχής Μαρία Στυλιανίδη καίτοι προσήλθε απείχε από την εξέταση του παρόντος θέματος, καθώς, όπως δήλωσε, συντρέχει λόγος αποχής της ίδιας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Π.Δ. 122/2012 (Α' 215).

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Μαρία Αντωνοπούλου, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγητής: Γεώργιος Ταρασίδης, Μηχανικός/Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη μέσω τηλεδιάσκεψης ο εισηγητής κ. Ταρασίδης, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών κ. Καξιρή, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Ερώτημα: Το αρ. πρωτ. ΤΟ -2528/04.08.2017 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 5047/7.8.2017) έγγραφο-αίτημα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 21.09.2017 (αριθ. πρωτ.

εισερχομένου της Αρχής 5761/21.09.2017) και την 22.09.2017 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου της Αρχής 5804/22.09.2017)

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο τη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με διάρκεια από 01/10/2017 έως και 30/09/2018 για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 349.999,98€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

1. Με το αρ. πρωτ. ΤΟ -2528/04.08.2017 (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 5047/7.8.2017) έγγραφο-αίτημα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα, τα οποία παρελήφθησαν από την Αρχή την 21.09.2017 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου της Αρχής 5761/21.09.2017) και την 22.09.2017 (αριθ. πρωτ. εισερχομένου της Αρχής 5804/22.09.2017), ο ως άνω φορέας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή) κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, για την προσφυγή του σε διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, με σκοπό την απευθείας ανάθεση σύμβασης για τη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (CPV: 92312210-6), με διάρκεια από 01/10/2017 έως και 30/09/2018, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 349.999,98€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Η αιτούμενη ανάθεση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο συνημμένο σχέδιο απόφασης από την αιτούσα αναθέτουσα αρχή αφορά στο ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, όπου η συνολική δαπάνη για το σύνολο των εκτιμώμενων αναπαραγόμενων σελίδων (πέραν των 13.600.000) ανέρχεται στο ποσό των 349.999,98€ ευρώ πλέον ΦΠΑ (τιμή αναπαραγωγής 0,036 ανά σελίδα) *«λαμβάνοντας υπόψη και τις εκπώσεις που προσφέρονται από τον ΟΣΔΕΛ σύμφωνα με το επισυναπτόμενο αμοιβολόγιό του, το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΟΣΔΕΛ».*

I. Ιστορικό- πραγματικό πλαίσιο

2. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία, προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Σύμφωνα με την με αριθμ. 11088/ 97 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 1164/1997) με θέμα: *«Χορήγηση έγκρισης λειτουργίας Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης με την επωνυμία «Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης και Προστασίας Έργων του Λόγου» και διακριτικό τίτλο «Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.»*, η οποία εκδόθηκε δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 54 του Ν. 2121/93 (ΦΕΚ Α' 25), εγκρίθηκε η λειτουργία «του Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης με την επωνυμία «Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης και Προστασίας Έργων του Λόγου ΣΥΝ.ΠΕ.», όσον αφορά τη διαχείριση και προστασία ορισμένων εξουσιών του περιουσιακού δικαιώματος των δημιουργών έργων του λόγου ή επιστήμης και του συγγενικού δικαιώματος των εκδοτών εντύπων. Στην ως άνω απόφαση ορίζεται ότι η έγκριση λειτουργίας αφορά τη διαχείριση και προστασία των εξουσιών εκμίσθωσης και δημόσιου δανεισμού του περιουσιακού

δικαιώματος των δημιουργών έργων λόγου ή επιστήμης (άρθρα 3 παρ. 1 δ και 33 παρ. 4 Ν. 2121/1993), του δικαιώματος εύλογης αμοιβής του άρθρου 18 Ν. 2121/1993, όπως έχει μεταγενέστερα τροποποιηθεί, καθώς και του συγγενικού δικαιώματος εκδοτών εντύπων (άρθρο 51 Ν. 2121/1993).

2.2 Ο Ο.Σ.Δ.Ε.Λ., σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του καταστατικού του (<http://www.osdel.gr/docs/katastatiko-25072017.pdf>) είναι μη κερδοσκοπικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης, με σκοπό τη «*διαχείριση και προστασία των πνευματικών και συγγενικών προς τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών έργων του λόγου ή επιστήμης και των δικαιοδόχων τους καθώς και των εκδοτών έργων του λόγου ή επιστήμης ή εικαστικών και φωτογραφικών έργων και των δικαιοδόχων τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 2121/93.*»

Στα ενδεικτικώς αναφερόμενα δικαιώματα που διαχειρίζεται ο Οργανισμός περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων «*το δικαίωμα εύλογης αμοιβής για την αναπαραγωγή έργων του λόγου για ιδιωτική χρήση με φωτοτυπικά μηχανήματα, με ηλεκτρονικούς υπολογιστές με συσκευές εγγραφής ήχου ή ήχου και εικόνας ή με υλικούς φορείς ήχου ή ήχου και εικόνας ή με άλλα σχετικά τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα*» και σύμφωνα με την από 07.09.2017 προσκομισθείσα βεβαίωση του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας «*είναι ο μοναδικός οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στην Ελλάδα που έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση έργων του λόγου.*».

2.3 Σημειώνεται ότι στις 20.07.2017 εκδόθηκε ο Ν. 4481/2017 (ΦΕΚ Α' 100) περί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων. Με την παρ. 1 του άρθρου 54 ορίζεται ότι: «*1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτόν, με την επιφύλαξη του ν. 988/1943, ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993. Επίσης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 12 του άρθρου 53 και της παραγράφου 14 του παρόντος άρθρου, καταργούνται τα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 και η παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 2121/1993*».

Σύμφωνα δε με την παρ. 12 του άρθρου 53 ορίζεται ότι «*12. Σε όσες διατάξεις του ν. 2121/1993, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη της κείμενης νομοθεσίας γίνεται παραπομπή στα άρθρα 54 έως 58 του ν. 2121/1993 νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 54 του παρόντος.*».

Τέλος με το άρθρο 50 (Συλλογική διαχείριση από ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης με δεσπόζουσα θέση) του ως άνω νόμου ορίζεται ότι: «*Ανεξάρτητες οντότητες διαχείρισης που είτε προϋπάρχουν είτε συσταθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και οι οποίες ασκούν συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων και έχουν δεσπόζουσα θέση στην ελληνική αγορά στην κατηγορία που εκπροσωπούν, υποχρεούνται να προβλέψουν στο καταστατικό τους τη λειτουργία γενικής συνέλευσης των μελών και εποπτικού συμβουλίου, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 9 και την παράγραφο 8 του άρθρου 10. Στις υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ανεξάρτητες οντότητες εφαρμόζονται επίσης οι διατάξεις του παρόντος νόμου, που αφορούν στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διατάξεων των άρθρων 7 και 28 και των διατάξεων για την υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, καθώς και οι διατάξεις του ν. 2121/1993, συμπεριλαμβανομένης της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 2121/1993, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 13 του άρθρου 7 του ν. 2819/2000 (Α 84).*»

2.4 Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1247/19-09-2017 έγγραφο του ΟΣΔΕΛ (Συν. 11), «*...Ο ΟΣΔΕΛ λειτουργεί με άδεια του Υπουργείου Πολιτισμού (άρθρο 54 Ν.2121/1993 και 4 Ν. 4481/2017) και*

υπόκειται στην εποπτεία του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, της δημόσιας δηλαδή αρχής που συστήθηκε με το άρθρο 69 του ν.2121/1993 και έχει ως σκοπό του την εποπτεία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης. Το Δ.Σ. του ΟΠΙ διορίζεται από τον Υπουργό Πολιτισμού (άρθρο 3 Π.Δ. 311/1994) και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Πολιτισμού (άρθρο 6 Π.Δ. 311/1994). Η λειτουργία του ΟΣΔΕΛ υπόκειται στον έλεγχο του ΟΠΙ και σε περίπτωση παράβασης του Ν.2121/1993 ή του Ν.4481/2017 ο ΟΠΙ έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει πληθώρα κυρώσεων (άρθρο 46 ν.4481/2017)...».

2.5 Σύμφωνα με το αρ. πρωτ. ΓΑΔΥ-587/19-9-17 έγγραφο του Γραφείου Ανάπτυξης Διδακτικού Υλικού του ΕΑΠ: «Τα διατιθέμενα τμήματα έργων (κεφάλαια βιβλίων ή άρθρα) Ελλήνων ή αλλοδαπών δημιουργών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του διδακτικού υλικού που διανέμεται στους φοιτητές του ΕΑΠ. Το διδακτικό υλικό τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη βασιζόταν κατά κύριο λόγο σε βιβλία που εξέδιδε το ίδιο το Πανεπιστήμιο, με τη μεθοδολογία της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης καθώς και σε βιβλία του εμπορίου. Επιπλέον, σε ορισμένες Θεματικές Ενότητες (ΘΕ) το διδακτικό υλικό συμπληρωνόταν με μικρό αριθμό αποσπασμάτων από εκδόσεις τρίτων τα οποία διανέμονταν σε έντυπη μορφή.

Για το σκοπό αυτό το Πανεπιστήμιο, σεβόμενο τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 (ΦΕΚ Α 25/4-3-1993) «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα», προχώρησε από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του σε σύμβαση με τον ΟΣΔΕΛ, ο οποίος διαχειρίζεται τα δικαιώματα αυτά.

Τα δύο (2) τελευταία ακαδημαϊκά έτη, στο πλαίσιο της ανάπτυξης, της βελτίωσης και του εκσυγχρονισμού των Προγραμμάτων Σπουδών, το ΕΑΠ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην αλλαγή της δομής του προσφερόμενου διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, αυξήθηκε αφενός σε μεγάλο βαθμό η χρήση ψηφιακού υλικού και αφετέρου υιοθετήθηκε η χρησιμοποίηση βιβλιογραφίας από πολλαπλές πηγές. Ειδικότερα, στα νέα Προγράμματα Σπουδών χρησιμοποιείται αποκλειστικά ψηφιακό υλικό, μεγάλο ποσοστό του οποίου αποτελείται από αποσπάσματα ελληνικών αλλά και ξένων εκδόσεων, τα δικαιώματα των οποίων διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η έκταση των πρωτότυπων αποσπασμάτων, από έργα τρίτων που διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ και τα οποία αναπαράχθηκαν σε έντυπη μορφή ή προσφέρθηκαν ψηφιακά στους φοιτητές, διαμορφώθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 σε 10.754 σελίδες, το σύνολο των αναπαραγόμενων σελίδων σε 2.808.633 και η συνολική δαπάνη στα 92.684,89 ευρώ πλέον ΦΠΑ (τιμή αναπαραγωγής 0,033 ανά σελίδα),(επισυνάπτονται οι σχετικές συμβάσεις και τα αντίστοιχα χρηματικά εντάλματα τα οποία έχουν θεωρηθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τη διάρκεια προληπτικού ελέγχου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις).

Βάσει των δεδομένων που προκύπτουν από τα εγκεκριμένα πακέτα φοιτητή του ακαδ. έτους 2017-18 και των εκτιμήσεων για το διδακτικό υλικό των ΘΕ βμηνιαίας διάρκειας που θα προσφερθούν για πρώτη φορά το Φθινόπωρο του 2017 και την Άνοιξη του 2018, για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 εκτιμάται ο αριθμός των πρωτότυπων αποσπασμάτων να ανέλθει πέραν των 30.000 σελίδων.».

2.6 Σύμφωνα με το άρθρο 1 (Χορήγηση ειδικής μη αποκλειστικής Αδείας) του προσκομισθέντος σχεδίου σύμβασης προβλέπεται ότι:

«1.1 Ο Οργανισμός δια του παρόντος χορηγεί στο Ε.Α.Π. τις ακόλουθες ειδικές άδειες και δικαιώματα, οι οποίες υπόκεινται στους όρους και τις διατάξεις της παρούσας σύμβασης. 1.2 Συγκεκριμένα, χορηγεί την μη αποκλειστική άδεια για την αναπαραγωγή με φωτοτυπίες, τμημάτων έργων του λόγου, ή συντόμων έργων του λόγου (κεφάλαια βιβλίων ή άρθρα) Ελλήνων ή αλλοδαπών δημιουργών, από

ελληνικά ή ξένα βιβλία, τις οποίες φωτοτυπίες, το Ε.Α.Π. θα διανέμει στους φοιτητές του και το διδακτικό προσωπικό. Ρητά συμφωνείται ότι η υλοποίηση των ως άνω μορφών αναπαραγωγής δύναται να ανατίθεται από το Ε.Α.Π. σε τρίτους, ενεργούντες για λογαριασμό του. Το Ε.Α.Π. στην τελευταία αυτή περίπτωση ευθύνεται εις από κοινού και εις ολόκληρον με τους τρίτους, ως προς την υποχρέωση της πιστής τήρησης των όρων της παρούσας. 1.3 Επίσης, ο Οργανισμός δια του παρόντος χορηγεί στο Ε.Α.Π. την μη αποκλειστική άδεια για ψηφιοποίηση, αποθήκευση και προβολή μέσω κλειστού ηλεκτρονικού δικτύου προς όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές του και το διδακτικό προσωπικό, με χρήση προσωπικού κωδικού, ως και για εκτύπωση τμημάτων έργων του λόγου/επιστήμης, ή συντόμων έργων του λόγου/επιστήμης (άρθρα) Ελλήνων ή αλλοδαπών δημιουργών, από Ελληνικά ή ξένα βιβλία. 1.4 Ρητά απαγορεύεται η μεταφορά και αποθήκευση του συμφωνημένου με το παρόν περιεχομένου σε άλλο δίκτυο από αυτό για το οποίο χορηγείται με το παρόν η άδεια αναπαραγωγής. Επιτρέπεται η καταφόρτωση σε συσκευές που χρησιμοποιούν οι ίδιοι οι φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό, καθώς και η εκτύπωση του υλικού για ιδιωτική χρήση από αυτούς, με την προϋπόθεση ότι στα σχετικά αρχικά αρχεία, που θα αποθηκευθούν, θα υπάρχει υδατογράφημα (αράχνη). Το Ε.Α.Π. υποχρεούται να επισημαίνει στους φοιτητές του, ως και στα τυχόν μέλη ΔΕΠ και ΣΕΠ, που κάνουν χρήση τούτων στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού τους έργου, ότι τα κείμενα που διανέμονται ηλεκτρονικά, υπόκεινται σε πνευματικά δικαιώματα και δεν επιτρέπεται η διανομή τους σε οιονδήποτε τρίτο. 1.5 Η χορηγούμενη με το παρόν άδεια καλύπτει τα έργα και εκδότες, τα δικαιώματα των οποίων διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ. Ο Οργανισμός οφείλει να παραδίδει στο Ε.Α.Π. κατάλογο των εκάστοτε εκπροσωπούμενων δικαιούχων τουλάχιστον μία (1) φορά ετησίως και συγκεκριμένα μέχρι το τέλος Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους. Συμφωνείται επίσης ότι ο Οργανισμός υποχρεούται να γνωστοποιεί πάραυτα στο Ε.Α.Π. την εκάστοτε λύση των συμβάσεων ανάθεσης με δικαιούχους, ή την τυχόν σύναψη νέων συμβάσεων ανάθεσης και να αποστέλλει υπογεγραμμένο τον καθ' οιονδήποτε τρόπο τροποποιημένο εν ισχύ κατάλογο.»

2.7 Κατόπιν των ανωτέρω, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., προσκομίζοντας το σχετικό Σχέδιο Απόφασης να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης για τη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 προϋπολογιζόμενης δαπάνης 349.999,98€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν.4013/2011 ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την

άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...].»

4. Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει ότι:

«Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 2 έως 221), β) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 2 και 222 έως 338) [...].»

5. Η διάταξη του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 και β) ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224, 2) [...], 4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχουν νομική προσωπικότητα και γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, 5)[...] 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση β».»

6. Η διάταξη του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

«Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: [...]

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α', [...],

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α' .»

7. Το άρθρο 6 παρ. 1, 3 και 4 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν

δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης.[...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61.»

8. Περαιτέρω το άρθρο 32 παρ. 2 περ. β' του ως άνω νόμου, ορίζει ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) [...] β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης»

9. Το άρθρο 61 του ν. 4412/2016 ορίζει:

«1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26.

2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. Η πρόσκληση του προηγούμενου εδαφίου δεν απαιτείται να αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ.

3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120.»

10. Τα άρθρα 376 παρ. 1 & 2 και 379 παρ. 1& 2 του ως άνω νόμου προβλέπουν:

Άρθρο 376 παρ. 1 & 2:

«1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε όλες τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και σε όλους τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 3 έως 221), καθώς και σε όλες τις συμβάσεις και τους διαγωνισμούς μελετών που εμπίπτουν στο πεδίο

εφαρμογής του Βιβλίου II (άρθρα 222 έως 338), και η έναρξη της διαδικασίας σύναψης των οποίων, σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120 290, και 330 αντίστοιχα, λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της παραγράφου 1, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο έναρξής τους, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 379. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38 ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379, και για τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος αυτού. Συμβάσεις της παρ. 1, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, εκτελούνται, σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο της σύναψής τους. Κατ' εξαίρεση, η υποχρέωση καταχώρησης στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 38, ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 379 και για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος αυτού.»

Άρθρο 379 παρ. 1:

« 1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

11. Η αιτιολογική σκέψη (4) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ προβλέπει ότι:

«Η αυξανόμενη ποικιλομορφία της δημόσιας δράσης έχει καταστήσει αναγκαίο τον σαφέστερο ορισμό της ίδιας της έννοιας των προμηθειών· η διευκρίνιση αυτή δεν θα πρέπει όμως να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σύγκριση με εκείνο της οδηγίας 2004/18/ΕΚ. Οι κανόνες της Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες δεν αποσκοπούν να καλύψουν όλες τις μορφές εκταμίευσης δημόσιου χρήματος, αλλά μόνο όσες στοχεύουν στην απόκτηση έργων, αγαθών ή υπηρεσιών μέσω δημόσιας σύμβασης. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απόκτηση έργων, αγαθών ή υπηρεσιών θα πρέπει να υπόκειται στην παρούσα οδηγία, είτε γίνεται μέσω αγοράς ή μίσθωσης είτε μέσω άλλων συμβατικών μορφών.

Η απόκτηση θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή υπό ευρεία έννοια, ως απόκτηση των ωφελειών των σχετικών έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται απαραίτητα η μεταβίβαση της κυριότητας στις αναθέτουσες αρχές. Επιπλέον, η απλή χρηματοδότηση δραστηριότητας, κατά κύριο λόγο μέσω επιχορηγήσεων, που συνδέεται συχνά με την υποχρέωση επιστροφής των ποσών που ελήφθησαν εάν δεν χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται, δεν εμπίπτει συνήθως στους κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες. Ομοίως, περιπτώσεις στις οποίες όλοι οι φορείς που πληρούν ορισμένους όρους μπορούν να ασκούν συγκεκριμένα καθήκοντα χωρίς επιλογή, όπως στα συστήματα επιλογής πελάτη και τα συστήματα επιταγών παροχής υπηρεσιών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως προμήθειες αλλά ως συστήματα απλής αδειοδότησης (π.χ. άδειες για φάρμακα ή ιατρικές υπηρεσίες).

12. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 4481/ 2017 (ΦΕΚ Α' 100) περί συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων: «Για τους σκοπούς των άρθρων 1 έως 54 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. Ως «οργανισμός συλλογικής διαχείρισης» νοείται κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από το νόμο ή μέσω μεταβίβασης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας, για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσότερων του ενός

δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος αυτών, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του, και ο οποίος πληροί ένα από ή αμφότερα τα ακόλουθα κριτήρια: αα) ανήκει στα μέλη του ή ελέγχεται από αυτά, ββ) έχει οργανωθεί σε μη κερδοσκοπική βάση. β. [...]

δ. Ως «δικαιούχος» νοείται οποιοδήποτε πρόσωπο ή οντότητα, εκτός από οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, που κατέχει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικό δικαίωμα ή το οποίο, δυνάμει συμφωνίας για την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων ή εκ του νόμου, δικαιούται μερίδιο των εσόδων που προκύπτουν από τα δικαιώματα.

ε. Ως «μέλος» νοείται δικαιούχος ή οντότητα που εκπροσωπεί τους δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων άλλων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και ενώσεων δικαιούχων, ο οποίος πληροί τους όρους του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης για την εισδοχή και εγγραφή μέλους και γίνεται δεκτός από αυτόν. στ.[...]

ιγ. Ως «χρήστης» νοείται κάθε πρόσωπο ή οντότητα που εκτελεί πράξεις που υπόκεινται στην άδεια των δικαιούχων, στην αμοιβή των δικαιούχων ή στην καταβολή αποζημίωσης στους δικαιούχους και το οποίο δεν ενεργεί υπό την ιδιότητα του καταναλωτή. ιδ[...]

ιζ. Ως «ΟΠΙ» νοείται ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ο οποίος είναι ο αρμόδιος φορέας για ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα. Επίσης, ο ΟΠΙ αποτελεί την αρμόδια αρχή γνωστοποίησης των πληροφοριών των άρθρων 36, 37, 38 και 41 της Οδηγίας, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος νόμου.»

13. Σύμφωνα δε με το άρθρο 6 του ως άνω νόμου περί των αρμοδιοτήτων ορίζεται ότι: «1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης έχουν ενδεικτικά τις παρακάτω αρμοδιότητες, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που συνάδει με τη φύση και το σκοπό ενός οργανισμού συλλογικής διαχείρισης της περίπτωσης α του άρθρου 3, εφόσον όμως περιλαμβάνονται στην άδεια λειτουργίας του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και προβλέπονται στο καταστατικό τους:

α) διαχειρίζονται το περιουσιακό δικαίωμα, τις εξουσίες που απορρέουν από αυτό, κατηγορίες εξουσιών ή είδη έργων ή αντικείμενα προστασίας για τις επικράτειες της επιλογής των δικαιούχων,

β) καταρτίζουν συμβάσεις με τους χρήστες για τους όρους εκμετάλλευσης των έργων καθώς και για την οφειλόμενη, ποσοστιαία ή/και εύλογη, αμοιβή,

γ) εξασφαλίζουν στους δικαιούχους ποσοστιαία αμοιβή κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 2121/1993,

δ) εισπράττουν τις αμοιβές που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στο ν. 2121/1993 και διανέμουν τα εισπραττόμενα ποσά μεταξύ των δικαιούχων, ε) [...]

14. Σύμφωνα με το άρθρο 19 (Διανομή των ποσών που οφείλονται στους δικαιούχους) του Ν. 4481/2017 ορίζεται μεταξύ άλλων ότι: « 1. Η διανομή στους δικαιούχους λαμβάνει χώρα κατ' αναλογία, όσο αυτό είναι δυνατόν, προς την πραγματική χρήση των έργων τους. 2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 21 και του άρθρου 37, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, διανέμουν και καταβάλλουν τα ποσά που οφείλονται στους δικαιούχους τακτικά, επιμελώς, με ακρίβεια και σύμφωνα με τον κανονισμό διανομής. Κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ή τα μέλη του, που είναι οντότητες που εκπροσωπούν δικαιούχους, διανέμουν και καταβάλλουν τα ποσά αυτά στους δικαιούχους το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εννέα (9) μήνες από το τέλος του φορολογικού έτους, εντός του οποίου εισπράχθηκαν τα έσοδα από τα δικαιώματα, εκτός εάν αντικειμενικοί λόγοι, που σχετίζονται ιδίως με την υποβολή αναφορών εκ μέρους των χρηστών, τον προσδιορισμό των

δικαιωμάτων, την ταυτοποίηση των δικαιούχων ή την αντιστοίχιση των πληροφοριών για έργα και άλλα αντικείμενα προστασίας με τους δικαιούχους, δεν επιτρέπουν στον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης - ή κατά περίπτωση στα μέλη του -, να τηρήσουν την προθεσμία αυτή. 3.[...]

15. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 (Άδειες χρήσης, καθορισμός ύψους αμοιβής και εύλογης αμοιβής) του Ν. 4481/2017 ορίζεται ότι: «1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι χρήστες διεξάγουν διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση αδειών χρήσης των δικαιωμάτων με καλή πίστη και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν κάθε αναγκαία πληροφορία» και με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι: «4. Για τη χορήγηση άδειας οι χρήστες υποβάλλουν σχετικό αίτημα στον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, αναφέροντας μεταξύ άλλων τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον σκοπό αυτόν. Μετά τη λήψη όλων των σχετικών πληροφοριών ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, χορηγεί την άδεια, εκτός εάν συντρέχει λόγος άρνησης, τον οποίο γνωστοποιεί με ειδική αιτιολογία εγγράφως στον χρήστη και κοινοποιεί στον ΟΠΙ.»

16. Περαιτέρω σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 23 (Αμοιβολόγια) του Ν. 4481/2017 ορίζεται ότι: «2. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, καταρτίζουν κατάλογο με τις αμοιβές που απαιτούν από τους χρήστες (αμοιβολόγιο), ο οποίος γνωστοποιείται στο κοινό με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, όπως και κάθε μεταβολή αυτού και κοινοποιείται στον ΟΠΙ, αμέσως, προκειμένου να αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του τελευταίου σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, σε σταθερό σημείο απόθεσης και εφόσον είναι δυνατό καθίσταται προσβάσιμο μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης καταρτίζουν κατάλογο με τις αμοιβές που απαιτούν από τους χρήστες (αμοιβολόγιο), ο οποίος πρέπει να γνωστοποιείται προς το κοινό με δημοσίευση τους σε τρεις εφημερίδες, από τις οποίες η μία πρέπει να είναι οικονομική. Κατά την κατάσταση και εφαρμογή των αμοιβολογίων τους, οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης οφείλουν να ενεργούν χωρίς αυθαιρεσία και να μην προβαίνουν σε καταχρηστικές διακρίσεις.». Σημειώνεται ότι το σχετικό αμοιβολόγιο του Ο.Σ.Δ.Ε.Λ. για χορήγηση άδειας αναπαραγωγής σε Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του.

III. Νομική εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα έγγραφα αφορά στη σύναψη σύμβασης με τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη χορήγηση άδειας σχετικά με τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Δεδομένης της ιδιαιτερότητας της εν λόγω σύμβασης τίθεται ένας προβληματισμός αναφορικά με τη φύση της ως δημόσια σύμβαση υπηρεσιών. Ως εκ τούτου σημειώνονται τα εξής:

Όπως προκύπτει από το προσκομισθέν σχέδιο σύμβασης, αυτή αφορά (πρβλ. άρθρο 1.2 αυτής υπό στοιχ. 2.8 της παρούσας) τη χορήγηση μη αποκλειστικής άδειας «για την αναπαραγωγή με φωτοτυπίες, τμημάτων έργων του λόγου, ή σύντομων έργων του λόγου (κεφάλαια βιβλίων ή άρθρα) Ελλήνων ή αλλοδαπών δημιουργών, από ελληνικά ή ξένα βιβλία, τις οποίες φωτοτυπίες, το Ε.Α.Π. θα διανέμει στους φοιτητές του και το διδακτικό προσωπικό.» ενώ σύμφωνα με το άρθρο 1.5 του σχεδίου της σύμβασης (βλ. ανωτέρω υπό στοιχ. 2.8 της παρούσας) «η χορηγούμενη με το παρόν άδεια καλύπτει τα έργα και εκδότες, τα δικαιώματα των οποίων διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ.».

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και συγκεκριμένα και συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 του Ν.4481/2017 (βλ. ανωτέρω υπό στοιχ. 18 της παρούσας) ορίζεται ότι: *«1. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και οι χρήστες διεξάγουν διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση αδειών χρήσης των δικαιωμάτων με καλή πίστη και στο πλαίσιο αυτό ανταλλάσσουν κάθε αναγκαία πληροφορία»* και περαιτέρω με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι *«για τη χορήγηση άδειας οι χρήστες υποβάλλουν σχετικό αίτημα στον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, αναφέροντας μεταξύ άλλων τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον σκοπό αυτόν. Μετά τη λήψη όλων των σχετικών πληροφοριών ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, χορηγεί την άδεια, εκτός εάν συντρέχει λόγος άρνησης, τον οποίο γνωστοποιεί με ειδική αιτιολογία εγγράφως στον χρήστη και κοινοποιεί στον ΟΠΙ.»*

Με βάση τα ανωτέρω καθώς και το σύνολο των προσκομισθέντων εγγράφων και στοιχείων προκύπτει ότι πρόκειται για συλλογική διαχείριση από τον Ο.Σ.Δ.Ε.Λ. του περιουσιακού δικαιώματος των εκδοτών-συγγραφέων, έναντι εύλογης αμοιβής δεδομένου ότι αφορά στη *«διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσότερων του ενός δικαιούχων, για το συλλογικό όφελος αυτών»* (πρβλ. άρθρο 3 Ν. 4481/2017 ανωτέρω υπό στοιχ. 12 της παρούσας), με τη διαδικασία διεξαγωγής διαπραγματεύσεων με τους χρήστες για τη χορήγηση αδειών χρήσης των δικαιωμάτων (πρβλ. άρθρο 18 Ν. 4481/2017 ανωτέρω υπό στοιχ. 18 της παρούσας), με βάση το αμοιβολόγιο που καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν.4481/2017 (βλ. ανωτέρω υπό στοιχ. 19 της παρούσας) και το οποίο υποχρεωτικά διανέμεται στους δικαιούχους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.4481/2017 (βλ. ανωτέρω υπό στοιχ. 17 της παρούσας).

Συναφώς σημειώνεται ότι σύμφωνα με το αναρτημένο στην ιστοσελίδα του καταστατικό, ο Ο.Σ.Δ.Ε.Λ., είναι μη κερδοσκοπικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης, με σκοπό *«τη διαχείριση και προστασία των πνευματικών και συγγενικών προς τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών έργων του λόγου ή επιστήμης και των δικαιοδόχων τους καθώς και των εκδοτών έργων του λόγου ή επιστήμης ή εικαστικών και φωτογραφικών έργων και των δικαιοδόχων τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 2121/93.»*. Στα ενδεικτικώς δε αναφερόμενα δικαιώματα που διαχειρίζεται ο Οργανισμός περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων *«το δικαίωμα εύλογης αμοιβής για την αναπαραγωγή έργων του λόγου για ιδιωτική χρήση με φωτοτυπικά μηχανήματα, με ηλεκτρονικούς υπολογιστές με συσκευές εγγραφής ήχου ή ήχου και εικόνας ή με υλικούς φορείς ήχου ή ήχου και εικόνας ή με άλλα σχετικά τεχνικά ή ηλεκτρονικά μέσα»*.

Σημειώνεται ότι σε σχετική αναζήτηση της Αρχής προσκομίστηκαν αντίγραφα δύο (2) συμβάσεων παρομοίου περιεχομένου και πανομοιότυπα με το προσκομισθέν, για το εξεταζόμενο αίτημα, σχέδιο σύμβασης που αφορούσαν στο παρελθόν ακαδημαϊκό έτος με συμβατικά ποσά 80.000,00 και 25.000,00 ευρώ αντίστοιχα συνοδευόμενα από θεωρημένα χρηματικά εντάλματα πληρωμής της αρμόδιας υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με τα οποία η αναγραφόμενη αιτιολογία αφορά στη *«Χορήγηση ειδικών αδειών και δικαιωμάτων για την απαιτούμενη αναπαραγωγή έργων του λόγου με φωτοτυπίες για τις ανάγκες του ΕΑΠ»*.

Εξάλλου σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση αρ. 468/2000 του Ν.Σ.Κ, η οποία σημειώνεται ότι αφορά σε διαφορετικό εν μέρει ζήτημα ήτοι στην *«Απαλλαγή ή μη από το φ.π.α. των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών και δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων του εισπράττονται μέσω οργανισμών συλλογικής διαχείρισης»* αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι *«με τις διατάξεις της παρ.1 του*

άρθρου 8 του νόμου ορίζεται ότι ως παροχή υπηρεσίας θεωρείται κάθε πράξη που δεν συνιστά παράδοση αγαθών και ιδίως η μεταβίβαση ή παραχώρηση της χρήσης ενός άυλου αγαθού» και ότι «έγινε δεκτό ότι όταν ο συγγραφέας εκχωρεί τα συγγραφικά του δικαιώματα για περαιτέρω εκμετάλλευση π.χ. σε εκδοτική επιχείρηση έχει εφαρμογή η εν λόγω απαλλακτική διάταξη αφού η εκχώρηση συγγραφικών δικαιωμάτων θεωρείται παροχή υπηρεσιών και απαλλάσσεται του φ.π.α. αφού δεν παρέχεται απευθείας στο κοινό. Οσάκις όμως ο συγγραφέας δεν εκχωρεί τα άνω δικαιώματα του αλλά προβαίνει ο ίδιος στην έκδοση και εκμετάλλευση του έργου του, τότε δεν πρόκειται για παροχή υπηρεσιών, η οποία και μόνον απαλλάσσεται κατά την άνω διάταξη αλλά για παράδοση αγαθών η οποία και φορολογείται.[...]».

Τέλος σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη (4) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. ανωτέρω υπό στοιχ. 11 της παρούσας) προβλέπεται ότι:

«[...]Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απόκτηση έργων, αγαθών ή υπηρεσιών θα πρέπει να υπόκειται στην παρούσα οδηγία, είτε γίνεται μέσω αγοράς ή μίσθωσης είτε μέσω άλλων συμβατικών μορφών. Η απόκτηση θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή υπό ευρείαν έννοια, ως απόκτηση των ωφελειών των σχετικών έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται απαραίτητα η μεταβίβαση της κυριότητας στις αναθέτουσες αρχές.[...]».

Με βάση τα ανωτέρω καθώς και λαμβανομένης υπόψη της ως άνω Γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. το υπό εξέταση αίτημα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου που αφορά στη σύναψη σύμβασης η οποία πρόκειται να συναφθεί από δημόσιο οργανισμό με επαχθή αιτία και που συνίσταται στη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων και την αναπαραγωγή με φωτοτυπίες έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του ΕΑΠ διαφαίνεται, κατά την έννοια της αιτιολογικής σκέψης (4) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και της περ. 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογής στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25, ότι αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών».

Ως εκ τούτου λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, και η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης που αφορά στη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 349.999,98€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011 για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

Κατά την άποψη όμως της Αντιπροέδρου, η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ των δικαιούχων (δημιουργών/εκδοτών) ή των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης (ΟΣΔ), στους οποίους έχουν αναθέσει τη διαχείριση των δικαιωμάτων τους και της αναθέτουσας αρχής, δεν έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσίας από τον ίδιο τον ΟΣΔ προς την αναθέτουσα αρχή. Αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή εκ μέρους του ΟΣΔ αδειάς (θα μπορούσε να φέρει τον τύπο της μονομερούς δηλώσεως του ΟΣΔ) προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να παρέχει η ίδια την υπηρεσία που συνίσταται στην φωτοτύπηση βιβλίων, δηλαδή αναπαραγωγή έργων προστατευόμενων προστατευόμενων από το ν. 2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Η παροχή της υπηρεσίας αυτής γίνεται από το ΕΑΠ εν

προκειμένω (ή από οποιοδήποτε φωτοτυπικό κατάστημα) αλλά υπόκειται εκ του νόμου σε άδεια. Η παροχή αδείας από τον ΟΣΔ (μονομερώς ή με κατάρτιση σύμβασης) απαιτείται εκ του νόμου σύμφωνα με τα άρθρα 3 (δικαιώματα δημιουργών), 51 (δικαιώματα εκδοτών) του Ν. 2121/93 και περαιτέρω καθίσταται υποχρεωτική λόγω και των προβλεπομένων στον ίδιο νόμο όχι μόνον αστικών αλλά και ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση άνευ αδείας χρήσης προστατευόμενων έργων (άρθρα 65 και 66 αντίστοιχα του Ν. 2121/93). Με τα δεδομένα αυτά η σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ ΕΑΠ και ΟΣΔ για την παροχή άδειας αναπαραγωγής των έργων/βιβλίων των μελών του ΟΣΔ δεν εμπίπτει στην έννοια της δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, διότι αντικειμενό της δεν είναι η παροχή-εκτέλεση της υπηρεσίας φωτοτύπησης (αλλά η εκ του νόμου απαιτούμενη άδεια για τη εκτέλεση της υπηρεσίας αυτής από το ΕΑΠ), ούτε ο ΟΣΔ αποτελεί οικονομικό φορέα που παρέχει ο ίδιος υπηρεσίες, κατά τους ορισμούς του άρθρου 2 του Ν. 4412/2016.

18. Συναφώς επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Στην προκειμένη περίπτωση, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο επικαλείται ρητά, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, επικαλούμενη ειδικότερα λόγους ύπαρξης σχετικών αποκλειστικών δικαιωμάτων προβλεπόμενων στις κείμενες νομοθετικές διατάξεις αναφορικά με τη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου, στον οποίο επιδίδει να αναθέσει τη σύμβαση.

Η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β του ν.4412/2016 στη βάση της οποίας οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης προϋποθέτει:

«[...]β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) [...]

γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης»

Στο πλαίσιο εφαρμογής της ως άνω διάταξης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, όταν για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.

Στο πλαίσιο της ερμηνευόμενης διάταξης, ο οικονομικός φορέας, στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση για λόγους τεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, δεν αρκεί να είναι απλώς ικανός να παρέχει με τον πλέον αποτελεσματικό και οικονομικά συμφέροντα τρόπο τις αιτούμενες υπηρεσίες, αλλά απαιτείται να είναι και ο μοναδικός, έναντι οιασδήποτε άλλου φορέα, που παρέχει δυνητικά ανάλογες υπηρεσίες. (ΔΕΚ 199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, ΔΕΚ 296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, ΔΕΚ 57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 106/2015, 77/2015, 39/2014, 12/2014, 248/2013).

Επισημαίνεται ότι αναφορικά με την επίκληση της ύπαρξης αποκλειστικών δικαιωμάτων, αυτή αφορά στις περιπτώσεις εκείνες που για λόγους νομικούς μπορεί να ανατεθεί η σύμβαση σε έναν και μόνο οικονομικό φορέα.

Συνεπώς, εφόσον συντρέχουν εναλλακτικά οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η αναθέτουσα αρχή δύναται νομίμως να προβεί, κατόπιν διαπραγματεύσεων, σε απευθείας ανάθεση δημόσιων συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών για λόγους τεχνικούς ή προστασίας δικαιωμάτων αποκλειστικότητας, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, έχοντας, όμως, προηγουμένως σταθμίσει όλες τις οικονομοτεχνικές παραμέτρους, που καθιστούν αναγκαία την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφαση της αυτή, διαφορετικά η διαδικασία της απευθείας ανάθεσης δεν είναι νόμιμη (ΕΣ Πράξεις Τμ. VI 61/2004, 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 263/2007, 77, 156/2008, 3334/2009).

Επιπλέον, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, " Η αποκλειστικότητα μπορεί να οφείλεται και σε άλλους λόγους, όμως μόνο καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμήθειας. Οι αναθέτουσες αρχές που επικαλούνται αυτή την εξαίρεση θα πρέπει να αιτιολογούν γιατί δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές ή υποκατάστατα, όπως η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής ακόμα και εκτός του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής ή να εξετάζουν παρεμφερή από άποψη λειτουργίας έργα, αγαθά και υπηρεσίες.[...]". (πρβλ. ΔΕΚ 199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, ΔΕΚ 296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, ΔΕΚ 57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας).

20. Εν προκειμένω, οι λόγοι που επικαλείται το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο για να τεκμηριώσει το αίτημα της και την αναγκαιότητα ανάθεσης της αιτούμενης σύμβασης στον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) και την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης κατ' εφαρμογή της εν λόγω διάταξης όπως αυτοί προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, είναι οι ακόλουθοι:

«α) [...] Τα διατιθέμενα τμήματα έργων (κεφάλαια βιβλίων ή άρθρα) Ελλήνων ή αλλοδαπών δημιουργών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του διδακτικού υλικού που διανέμεται στους φοιτητές του

ΕΑΠ. Το διδακτικό υλικό τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη βασιζόταν κατά κύριο λόγο σε βιβλία που εξέδιδε το ίδιο το Πανεπιστήμιο, με τη μεθοδολογία της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης καθώς και σε βιβλία του εμπορίου. Επιπλέον, σε ορισμένες Θεματικές Ενότητες (ΘΕ) το διδακτικό υλικό συμπληρωνόταν με μικρό αριθμό αποσπασμάτων από εκδόσεις τρίτων τα οποία διανέμονταν σε έντυπη μορφή.

Για το σκοπό αυτό το Πανεπιστήμιο, σεβόμενο τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 (ΦΕΚ Α 25/4-3-1993) «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα», προχώρησε από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του σε σύμβαση με τον ΟΣΔΕΛ, ο οποίος διαχειρίζεται τα δικαιώματα αυτά.

Τα δύο (2) τελευταία ακαδημαϊκά έτη, στο πλαίσιο της ανάπτυξης, της βελτίωσης και του εκσυγχρονισμού των Προγραμμάτων Σπουδών, το ΕΑΠ έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην αλλαγή της δομής του προσφερόμενου διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, αυξήθηκε αφενός σε μεγάλο βαθμό η χρήση ψηφιακού υλικού και αφετέρου υιοθετήθηκε η χρησιμοποίηση βιβλιογραφίας από πολλαπλές πηγές. Ειδικότερα, στα νέα Προγράμματα Σπουδών χρησιμοποιείται αποκλειστικά ψηφιακό υλικό, μεγάλο ποσοστό του οποίου αποτελείται από αποσπάσματα ελληνικών αλλά και ξένων εκδόσεων, τα δικαιώματα των οποίων διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η έκταση των πρωτότυπων αποσπασμάτων, από έργα τρίτων που διαχειρίζεται ο ΟΣΔΕΛ και τα οποία αναπαράχθηκαν σε έντυπη μορφή ή προσφέρθηκαν ψηφιακά στους φοιτητές, διαμορφώθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 σε 10.754 σελίδες[...]. Βάσει των δεδομένων που προκύπτουν από τα εγκεκριμένα πακέτα φοιτητή του ακαδ. έτους 2017-18 και των εκτιμήσεων για το διδακτικό υλικό των ΘΕ 6μηνιαίας διάρκειας που θα προσφερθούν για πρώτη φορά το Φθινόπωρο του 2017 και την Άνοιξη του 2018, για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 εκτιμάται ο αριθμός των πρωτότυπων αποσπασμάτων να ανέλθει πέραν των 30.000 σελίδων. [...] βάσει των οποίων αναμένεται ότι το σύνολο των αναπαραγόμενων σελίδων θα ανέλθει πέραν των 13.600.000. [...]

ε) ότι ο ΟΣΔΕΛ, σύμφωνα με το επισυναπτόμενο καταστατικό του, είναι μη κερδοσκοπικός συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης, του οποίου η λειτουργία έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΑ 11088/1997, ΦΕΚ Β 1164/30-12-1997) και σύμφωνα με την από 07/09/2017 επισυναπτόμενη βεβαίωση του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, είναι ο μοναδικός οργανισμός συλλογικής διαχείρισης στην Ελλάδα που έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση έργων του λόγου.»

IV. Συμπέρασμα

21. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **κατά πλειψηφία** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ' περ. δδ' του ν. 4013/2011, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο τη χορήγηση άδειας από τον Οργανισμό Συλλογικής Διαχείρισης Έργων του Λόγου (Ο.Σ.Δ.Ε.Λ.) για τη διάθεση τμημάτων έργων του λόγου για τις ανάγκες των φοιτητών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με διάρκεια από 01/10/2017 έως και 30/09/2018 για το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 349.999,98€ μη

συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου άρθρο 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, λόγω **συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Μιχαήλ Εκατομμάτης